

LUD

Diretor e proprietário: Dr. Antônio Firakowski.

REDAÇÃO: Av. Dr. Jaime Reis 583, Fone 1-4-9-3.
Adres dla listów: Redação «Lud», C. P. 155, Curitiba, Paraná

Prenumerata roczna, płatna z góry: w kraju — Cr. \$ 50,00;
poza Brazylią — Cr. \$ 80,00; cena egzemplarza — Cr. \$ 1,00.
Biuro otwarte od 1-szej do 5-tej po południu

Tabela de anúncios: Nas páginas de anúncios: Cada centímetro quadrado — Cr. \$ 1,00; repetidos até tres vezes ou em maiores dimensões — desconto de 20%; sobre os anuais — 50%. Na última página e no texto, aumento de 30% sobre os preços acima.

ROK XXII

Curitiba, 14 maja (de maio de) 1947

NR 20.

Ze świata

Ameryka pomoże Francji

Francuscy ministrowie Spraw Zagranicznych i Skarbu ogłosili komunikat, że Francja w najbliższym czasie otrzyma 250 mil. dolarów pożyczki od amerykańskiego Banku Międzynarodowego. Pożyczka ta będzie przeznaczona na odbudowę francuskiego przemysłu.

Marszałek Kesserling skazany na śmierć

Były dowódca wojsk niemieckich we Włoszech, marsz. Kesserling, został skazany na śmierć przez angielski sąd wojenny. W czasie procesu udowodniono, że Kesserling jest winny śmierci 336 Włochów, rozstrzelanych niewinnie. Zbrodnia ta dokonana z rozkazu Kesserlinga, była zemstą za śmierć 32 żołnierzy niemieckich, zabitych w Rzymie. Kesserling był również odpowiedzialny za zbrodnie popełnione przez niemieckich żołnierzy na bezbronnej ludności włoskiej.

Pomoc dla Grecji i Turcji

Projekt prezydenta Trumana w sprawie pożyczki dla Grecji będzie wykonany w bieżącym tygodniu po przeprowadzeniu małych poprawek przez Senat Amerykański. Projekt ten, jak wiadomo, przewiduje udzielenie pożyczki dla Grecji, w wysokości 150 milionów dolarów dla przywrócenia równowagi ekonomicznej tego państwa, 150 milionów dolarów na uzbrojenie wojsk greckich, które na razie nie mogą dać sobie rady w walce z powstańcami. Turcja, ze swej strony, otrzyma 100 milionów dolarów, by zaopatrzyć wojsko w broń nowoczesną.

Zmiany w rządzie francuskim

Komuniści francuscy ponieśli klęskę. Premier francuski Ramadier utworzył nowy rząd bez udziału komunistów, opierając się wyłącznie na socjalistach i chrześcijańskich demokratkach.

Rewolucja w Paragwaju

Chociaż wojna domowa w Paragwaju już trwa dwa miesiące, dotychczas niewiadomo, kto zwycięży. Obie strony walczące zajmują te same pozycje co dwa miesiące temu.

Pośrednictwo Brazylii nie odniosło skutku, gdyż powstańcy chcą złożyć broń dopiero wtedy, gdy prezydent Morinigo ustąpi. Położenie powstańców jest ciężkie, bo brak im żywności i amunicji. Państwa sąsiednie nie chcą im pomóc, oskarżając powstańców o przekonania komunistyczne.

Pozycja prez. Morinigo też jest niepewna zwłaszcza po dezercji dwóch najbardziej wpływowych oficerów oraz po huaciu marynarzy.

Pokój albo Wojna

Kilka myśli w drugą rocznicę zwycięstwa

Jeszcze we wrześniu 1939 roku wiedzieliśmy, że kapitulacja III Rzeszy wcześniej czy później nastąpi. Byliśmy tego pewni, gdyż historia ludzkości uczy nas, że jest i działa Sprawiedliwość Boża. Bóg dopuszcza zło tylko dlatego, by z niego wyprowadzić dobro. I doczekaliśmy się rozgromienia Niemiec. W okropnych boleściach zginęli ci, co w swych wewnętrznościach chcieli pochłonąć cały kontynent Europy.

Jak mogło do tego dojść? Cnota niemiecka i duch niemiecki były odchrześcijańskie; cnota poszła w służbę grzechu, duch w służbę szaleństwa, pokora w służbę pychy, wierność w służbę fałszu, sumienność w służbę brutalności. Dlatego też, nic dziwnego, że Niemcy zagubiły jasny i wyraźny kierunek ku wiecznemu dobru, a następstwa tego są nam dobrze znane.

Konferencja pokojowa pracuje nad pokojem. Dotychczas jeszcze nie dała jasnego obrazu przyszłości.

Obecna chwila domaga się bezwzględnie współpracy, dobrej woli i wzajemnego zaufania wszystkich narodów. Motywy nienawiści, współzawodnicstwa, zemsty — muszą być wyłączone z politycznych i gospodarczych narad i postanowień.

Siła totalistycznego państwa — okrutna. Cała ziemia, zalana krwią w tych strasznych latach wojny, woła głośno przeciw tyranii takiego państwa. Słusznie się dziś mówi o półwornej potęgze zła. Siła się ona tak wielka, ponieważ dobro flirtuje ze złem, ponieważ ludzie nie wierzą więcej w moc ducha, ponieważ ludzie nie wierzą w prawdę, ponieważ zorganizowane draństwo objęło nawet sfery, które od pokoleń broniły niewzruszonych zasad.

Jedno jest pewne: prawdziwy pokój może się opierać tylko na moralności.

A więc jedno jest wyjście: wrócić do prawdziwego chrześcijaństwa. Doświadczenie uczy nas, że polityka, kierująca się odwiecznymi prawami Bożymi, jest najrozsunniejszą polityką. Politycy, którzy myślą inaczej, gromadzą tylko ruiny.

Mamy nadzieję, że społeczeństwa wrócą do pojęć moralnych i że na nich oprą budowę życia międzynarodowego. Moralność międzynarodowa, która uznaje prawa i obowiązki narodów względem siebie, stanowi o rozwiązaniu zagadnienia pokoju. W przeciwnym razie pokój będzie nie trwałe, bo zewnętrzny, ponieważ nie będzie oparty na sumieniu ludzkim.

Warto w tym miejscu przypomnieć sobie słowa poety Jena Paula: «Jeśli nie będziecie używać oczu waszych po to, aby widzieć, to będziecie ich używać po to, aby płakać».

Brazylia

zrywa z komunizmem

Partia Komunistyczna w Brazylii rozwiązana

Data 7 maja 1947 roku przejdzie do historii. W tym bowiem dniu brazylijski wyższy Trybunał Wyborczy 3-ma głosami przeciw dwom — w wyniku procesu wyłączonego przeciwnika działalności antypaństwowej komunistów — rozwiązał Brazylijską Partię Komunistyczną.

Ten śmiały krok Rządu Brazylii jest aktem samoobrony przeciw komunistom brazylijskim, którzy, działając przeciw dobru i bezpieczeństwu Brazylii, stali się zdrajcami Ojczyzny oraz najemnikami i agentami Moskwy.

Przez usunięcie tej partii z życia politycznego i społecznego Brazylii, kończy się jej legalne istnienie i działalność; tym samym deputowani komuniści są wyeliminowani z Brazylijskiego Parlamentu.

Na terenie całej Brazylii policja zajmuje się likwidacją placówek komunistycznych oraz prasy komunistycznej.

Brazylia, zamykając partię komunistyczną, ucina w ten sposób ręce propagandzie komunistycznej. Obnaża jej prawdziwe oblicze, pełne podstępów i chytrości, które, jak zmora, zagrażało pokojowi i bezpieczeństwu całego kraju.

Z Brazylii

Organizacje robotnicze zamknięte

Na mocy dekretu Prezydenta Brazylii zamknięte zostały te organizacje robotnicze, których działalność była nielegalna. Do tych organizacji należą: „Zjednoczenie Robotników” oraz „Związek Syndykatów”. Powodem zniesienia powyższych organizacji było uleganie wpływom komunistycznym. Według dokumentów, które dostały się do rąk ministra Sprawiedliwości wyszło na jaw, że wielu z czołowych działaczy komunistycznych zajmowało odpowiedzialne stanowiska w tych partiach. Ministerstwo Sprawiedliwości postanowiło, że w przyszłości zarząd wszelkich organizacji robotniczych musi być zatwierdzony przez rząd.

Instrukcje Ministra Sprawiedliwości

Władze Stanowe Brazylii otrzymały od ministra Sprawiedliwości instrukcje, by zgodnie z wyrokiem Wyższego Trybunału Wyborczego, zamknęły wszystkie lokale Brazylijskiej Partii Komunistycznej, skonfiskowały dobra oraz dokumenty tejszej partii. Ci wszyscy, którzyby się sprzeciwiali lub utrudniali akcję Policji, będą karani.

Obrońca Partii Komunistycznej apeluje

Adwokat Partii Komunistycznej, Sinval Palmeira, oświadczył, że Partii Komunistycznej pozostaje tylko jeden środek obrony t.j. apelować do Najwyższego Trybunału Federalnego. Adwokat ten twierdzi, że Partia Komunistyczna w Brazylii może być zniesiona tylko jako stronnictwo polityczne. Jednak jako instytucja cywilna ma prawo istnieć, według zasad nowej Konstytucji Brazylii.

Przyszła Konstytucja Parany

Deputowani Stanu Parany: Alcides Pereira Junior — prezydent Komisji przygotowującej projekt konstytucji, oraz Bronislaw Ostoja Roguski — relator tej komisji, udzielając wywiadu prasie kurytybskiej, oświadczyli, że dnia 7 b. m. Komisja ukończyła już tekst nowej Konstytucji. W najbliższym czasie — tekst nowej Konstytucji dwukrotnie będzie poddany dyskusji na sesjach parlamentarnych nie wykluczając możliwych poprawek.

Dyskusje nad nową Konstytucją będą trwać 60 dni. W połowie lipca b. r. tekst nowej Konstytucji Parany powinien być oficjalnie ogłoszony.

Konferencja w Jacarezinho

Dnia 11-go b. m. w Jacarezinho odbyła się konferencja gubernatora M. Lupiona i gubernatora Ademara de Barros — Interwentorów Parany i São Paulo — którym towarzyszyli sekretarze rolnictwa, przemysłu, komunikacji obu Stanów i inni liczni goście: W sali tamtejszego Klubu prowadzono obrady nad współpracą ekonomiczną i handlową między Stanem Parany i São Paulo. Współpraca ta będzie polegała na wzajemnej pomocy w kwestiach rolniczych i handlowych, na udzielaniu pożyczek, ponadto uwzględnia sprawy transportu kolejowego i kolejowego.

Wybrano specjalne komisje, których zadaniem będzie wprowadzić w czyn uchwały powzięte na tej konferencji. Zaznaczyć należy, że w naradach uczestniczyli ksiądz biskup Antonio Santos, ordynariusz miejscowy.

Uczeni sowieccy aresztowani

Uczeni sowieccy, którzy przyjechali do Brazylii, by obserwować zaćmienie słońca w Bocuiva, zostali aresztowani w chwili, gdy robili zdjęcia filmowe z wybrzeża rioskiego. Za interwencją ambasadora sowieckiego policja zwolniła uczonych, wysyłając równocześnie protokół w tej sprawie do Prezydenta Republiki.

Wyjazd Ks. Wizytatora L. Bronnego do Polski

Dnia 12 b. m. o godz. 12,30, z lotniska Afonso Pena w Kurytybie odleciał samolotem do Polski Przew. Ks. Ludwik Bronny, Wizytator Księży Misjonarzy.

Celem podróży jest wzięcie udziału w obradach Zgromadzenia Księży Misjonarzy.

Iskierki z Polski

W kwietniu przybędzie do Polski węgierska delegacja handlowa. Przewidziane jest podpisanie nowej umowy handlowej na 1 rok. Wymiana towarów obejmie ze strony węgierskiej między innymi ropę naftową i urządzenia inwestycyjne, a ze strony polskiej przedewszystkiem węgiel.

Premier brytyjski Attlee oświadczył w Izbie Gmin, że z przebywania obecnie w Londynie polska delegacja handlowa omówiła sprawę ewentualnego importu węgla polskiego, który przeznaczony byłby dla zaopatrzenia pewnych brytyjskich przedsiębiorstw żaromarkich.

Z Warszawy donoszą, że 10 tysięcy Polaków, w większości robotnicy fachowcy, powróciło z Rumunii do Polski.

Ilość kobiet, pracujących w rozmaitych dziedzinach życia publicznego, jest w Polsce większa niż przed wojną. Ilość kobiet, zatrudnionych w administracji, wynosi 35 procent, ogółu zatrudnionych, w przemyśle — 25 procent. Na wyższych uczelniach studentki stanowią 40 procent.

Polska posiada obecnie 2.667 rybaków morskich. Ilość ta jest mniejsza od przed wojenną, a wobec znacznego zwiększenia naszego wybrzeża morskiego — niedostateczna dla pokrycia zapotrzebowania.

Zjednoczenie Przemysłu Ceramicznego na Śląsku, posiadające 30 wytwórni, produkuje cegły dachowe, drenaż, kafle i t. p. W roku ubiegłym produkcja jego wyniosła 100 milionów cegieł. W bieżącym roku przewidziany jest wzrost wytwórczości i uruchomienie nowej wielkiej cegielni w Zieloncu.

Z przeznaczonych przez Niemców na złom pomników warszawskich odnaleziono ostatnio pomniki Mickiewicza, Bogusławskiego i Sapera. Nie-

DEKLARACJA

Polskiego Kom. Czerwonego Krzyża przy Subdelegaturze w Kurytybie

Komitet Polskiego Czerwonego Krzyża przy Subdelegaturze w Kurytybie na inauguracyjnym posiedzeniu, odbytym w dniu 6go maja 1947 w siedzibie przy ulicy Carlos de Carvalho 487 w obecności delegata P. C. K. na Brazylię p. Ignacego Mariana Łuksikę postanowił podać do wiadomości wszystkim RODAKOM mieszkającym na terenie działania Subdelegatury P. C. K. w Kurytybie następującą deklarację:

1) Komitet stwierdza, że działalność jego ogranicza się jedynie i wyłącznie do pracy charytatywnej i wyraża się przedewszystkiem w organizowaniu pomocy dla ludności w Polsce, tak srodze dotkniętej przez wojnę.

2) Komitet stara się o współpracę wszystkich ludzi dobrej woli, którym los Polski i jej nieszczęśliwych mieszkańców leży na sercu bez różnicy wyznania, zapatrywań politycznych i przynależności klasowej.

3) Komitet stwierdza, że działalność jego jest wolna i nieskrępowana jakinikolwiek wplywami ze strony władz rządowych lub placówek dyplomatycznych lub konsularnych reprezentujących Rząd Polski w Warszawie, natomiast korzysta w szerszej mierze z ich pomocy, poparcia i ochrony.

4) Komitet zobowiązuje się uwzględnić w swojej organizacji wszelkie propozycje i sugestje zmierzające do upowszechnienia usług Komitetu dla wszystkich, bez wyjątku i różnicy, rodaków.

5) Komitet deklaruje ściągłą współpracę z innymi instytucjami i organizacjami polskimi o podobnym charakterze i podobnych celach, o ile ich hasła i prace da się uzgodnić z pracą samorządową Komitetu P. C. K. i o ile działalność ich będzie równie wolna od wpływów politycznych lub partyjnych.

6) Komitet gwarantuje Władzom Kościelnym, Związkom i Stowarzyszeniom Polskim oraz osobom prywatnym jaknajdokładniejszą kontrolę swojej działalności przez stworzenie Komisji Rewizyjnej i przekazując się wpływu na obsadę tejże Komisji, zwróci się do polekłych organizacji z prośbą o wyznaczenie członków tej Komisji.

7) Komitet zobowiązuje się ogłaszać, przynajmniej raz na dwa miesiące, sprawozdania szczegółowe ze swojej działalności w BIULETYNIE regionalnym Subdelegatury w Kurytybie.

8) Komisja Rewizyjna będzie miała prawo przywołać dla przygotowania kontroli-fachowego księgowego na koszt Delegatury w Rio.

9) Komitet apeluje do wszystkich ludzi dobrej woli o współpracę i zrealizację, a w wypadkach krytyki, która jest niewątpliwie twórczym elementem każdej pracy społecznej, o zastosowanie takich form i metod, któreby nie uwłaczały godności naszego Narodu i szkodliwym hasłom Polskiego Czerwonego Krzyża.

Ignacy Marian Łuksik — Delegat P. C. K. na Brazylię,
Ks. Jan Wiśniewski — Subdelegat P. C. K. na Parany;
Franciszek Lechowski — Zastępca przewodniczącego Komitetu P. C. K.
Anna Filipiak — Skarbniczka Komitetu P. C. K.;
Józef Wołowski — Sekretarz Komitetu P. C. K.
Dr. Aleksander Dobrowolski, Miroslaw Floracki, Wojciech Kominek,
Antoni Stańczyk, Anna Wyrębska, Józef Kocić, Izak Mshler,
Stefan Sobania — prezes tow. „Union“ Soc. Benefic. e Recreat.

Ochód Rocznicy 3-go Maja w Kurytybie

Staraniem Doradczego Komitetu Obywatelskiego w Kurytybie 156 rocznica Konstytucji 3-go Maja była obchodzona w tym roku szczególnie uroczysto. Dnia 3-go maja o godzinie 9-tej wieczorem w sali Stow. Im. Kościuski odbyła się Akademia, na którą, się złożyły:

Zagajenie Prezesa p. Barańskiego,
Odegranie Hymnów Narodowych — polskiego i brazylijskiego.
Odszpiewanie przez wszystkich uczestników Roty Konopickiej.
Odczyt okolicznościowy p. Edwarda Czerwoni, poświęcony poświęceniu roli Konstytucji 3-go Maja. Odczyt wypadł bardzo rzeczowo i interesująco. Sala, pięknie ozdobiona i przybrana, z Orłem Białym i flagami — polską i brazylijską, była tłumnie zapelniona.

Po Akademii odbyła się zabawa towarzyska, którą urozmaiciły loteria fantowa, licytacje, dobre zaopatrzone bufet. Dnia 4-go maja 1947, o godzinie 10-tej rano odbyła się staraniem DKO w Kościele Sw. Stanisława uroczysta msza św., która celebrował w as. ście ks. Salańczyk a udziałem zaproszonych przez DKO przedstawicieli Władz. Za uwielbiamy wśród obecnych: p. Dr. J. Gieburowskiego; przedstawiciela Dowództwa Wojskowego Okręgu V, p. Rektora Uniwersytetu Parańskiego, Sekretarza Spraw Wewn., Sprawiedliwości i Bezpieczeństwa; przedstawiciela Prefekta miasta Curitiba, Przedstawiciel Generalny Urzędu Zarowia, P. Pułkownika Alfredo Ferreira da Costa, Przedstawiciela Sekretarza Skarbu i Przedstawiciela Departamentu Informacji.

Przepelniony kościół, rzeźbiście oświetlony, przepiękne śpiewy, z udziałem solowym Pani Fichelskiej — złożyły się na imponujący obraz Uroczystości. Wieczorem, o godz. 21,30 stacja radiowa w Curitiba nadała specjalną audycję w języku brazylijskim, poświęconą Konstytucji 3-go Maja. Odegrano trzykrotnie Hymn Narodowy Polski.

Jednocześnie w ośrodkowych pismach Parany i Santa Catariny ukazały się artykuły okolicznościowe pióra red. Chorośnickiego, poświęcone Rocznicy.

Tak Społeczeństwo Polskie w Paranie uczliło 3-go Maja w tym roku.

które z pomników są znacznie uszkodzone, naprzykład słowa z pomnika Mickiewicza znajdują się oddzielnie w Muzeum Narodowym. Przewidywany jest w niedługim czasie remont posągów i ustawienie ich na dawnych miejscach.

W roku ub. wykonano w Polsce 20.000 rowerów. Produkcja ich zajmują 4 państwowe fabryki rowerów w Bydgoszczy oraz 1 fabryka w Dziedzicach na Śląsku. W roku bieżącym przewidziane jest wykonanie 100 tysięcy rowerów. Wszelkie ich części wyrabiane są w Polsce i z rowerów krajowych z wyjątkiem rolek

do łożysk kulkowych, sprowadzanych ze Szwajcji.

— Ministerstwo Komunikacji zamówiło w Zarządzie Przemysłu Metalowego 1.000 sztuk wielkich, 4-osiowych wagonów towarowych o sile nośnej 55 ton. Wagony te są wzorowane na podobnych istniejących w Rosji Szwajcelskiej, która jedyną w Europie posiada wagony o tak znacznej pojemności.

— W Niemczech, w Maczkawie, odbyła się konferencja prezesów Zrzeszenia Nauczycieli Polaków. Na konferencji omówiono sprawy organizacyjne i zawodowe nauczycieli polskich.

Ciekawe rzeczy

Szyny o długości pół mili

Datychczas inżynierowie kolejowi uważali, że szyny muszą być krótkie, by móc się swobodnie rozszerzać w lecie i kurczyć w zimie bez uszkodzenia pokładów. Zgodnie z nowoczesnymi badaniami naukowymi teoria ta jest przestarzała. Londyńska kolejka podziemia przeprowadza obecnie ciekawy eksperyment: instaluje ona szyny o długości pół mili. Eksperci obliczyli, że nawet w tym wypadku, gdy szyny są niezwyczajnie długie, różnica między temperaturą letnią i zimową wyrazi się w przedłużeniu szyny jedynie o kilka cali. Dla wyrównania tej różnicy, ma się zluźnić inada przytwierdzające szyny do pokładów tylko raz na wiosnę i w jesieni, co pozwoli zezwolić na swobodne rozszerzanie się i kurczenie. Pół-milowe szyny przyczynią się do znacznie lepszego biegu pociągów oraz do konserwacji taboru kolejowego; przede wszystkim zredukują one hałas, głównym źródłem którego jest podskakiwanie kół wskutek wolnej przestrzeni między dwoma szynami. Życie taboru kolejowego będzie również mniejsze, skoro tylko długie szyny obniżą do minimum zbyt częste podraty.

Najmniejszy elektryczny motor na świecie

Jedną z wielu atrakcyj Brytyjskich Targów Przemysłowych w Birmingham, które odbędą się jednocześnie z wystawą londyńską w okresie od 5-go do 16-go maja, jest najmniejszy elektryczny motor na świecie. Powyższy przyrząd energetyczny nazwany przez wynalazców „Elektro-rem“ jest tak mały, że dwa z nich można zmieścić w napastrku. Motor ten, którego średnica mierzy 3/16 cala a szerokość równie tyle /5 x 5mm., waży mniej niż 1 gram; Zużywa on tylko półtora wolta, a jego szybkość wynosi 7,000 obrátów na minutę. Powyższe zalety motoru sprawiają, że nadaje się on specjalnie dla czułych instrumentów naukowych.

W roku przyszłym, gdy fabryki będą pracowały pełną parą, produkują ma obić wyrób 5 milionów elektrotorów.

Petla z czerwonej wstążki

Oczekiwano, że przywrócić sobie tę tradycję, gdy wchodzi do Pałacu Westminsteru i wieszają swój płaszcz i kapelusz w garderobie. Do wieszaka przywiązana jest mała petla z czerwonej wstążeczki; jest to miejsce na rękawie posła. Współczesny poseł nie spaceruje oczywiście z mieczem. Było to jednak jego swyczajem 200 lat temu. W samej Izbie tylko wąska przestrzeń pokryta małym dywanem oddziela wysłannika od frontowej, na której siedzą członkowie Rządu, od ław przywódców opozycji. Jeśli poseł wygłaszający przemówienie przekracza zewnętrzny krawędź tego dywanu, natychmiast przywołuje się go do porządku. Zaden bowiem mówca nie może się znaleźć w zasięgu „miecz“ swego politycznego przeciwnika.

Empregado com real sucesso nos TRAQUEOBRONQUITES EM TODOS OS SEUS GRAUS E SUAS MANIFESTAÇÕES COMO SEJAM: TOSSES, CATARROS, BRONQUITES E COQUELICHE

Czy zamówiłeś już sobie „L U D“ ?

SŁOWO BOŻE

Na Niedzielę Szóstą po Wielkanocy

(Ewangelia napisana u św. Jana w rozdziale XV i w rozdziale XVI)

W on czas mówił Jezus uczniom swoim: Gdy przyjdzie Pocięzyciel, którego Ja wam posię od Ojca, Bucha prawdy, który od Ojca pochodzi; On o mnie świadczyć będzie, i wy świadczyć wydawać będziecie, bo ze mną od początku jesteście. Tom wam powiedział, abyście się nie gorszyli. Wyłącza was z bóżnicy: ale idźcie godziną, że wszelki, który was zabija, maćniacć będzie, że czyni posługę Bogu. A to wam uczynię, iż nie zasją Ojca, ani Mnie. Ale to wam powiedział, abyście, gdy godzina przyjdzie, wspomnieli na to, że Ja wam powiedział.

„I wy świadczyć wydawać będziecie, bo ze mną od początku jesteście“. (J. XV. 27).

Jeśli kiedy, to w dzisiejszych czasach, powinniśmy śmiało dawać świadectwo o Chrystusie, bo dziś bardziej niż kiedykolwiek, trwa walka dobrego ze złem. Cóż więc czynić mamy? Oto musimy podjąć bój o Chrystusowe zasady, chociażbyśmy to i życiem przepłacić mieli, bo »przychodzi godzina, że wszelki, który was zabija, mnićniacć będzie, że czyni posługę Bogu«. (Jk. XV, 1-4.

Tak, jak za ziemskiego żywota dwa obozy otaczały Chrystusa, tak samo i dzisiaj dwa obozy toczą walkę, jeden wrzeszczy, wygrażając zaciśniętymi pięściami: »precz z religią!« drugi opowiadając się za Chrystusem woła: »potrzeba, aby Ten królował«.

Lecz my nietylko stójmy przy Bogu w kościele, ale także wyznawajmy Chrystusa całym swym życiem.

Bo cóż to znaczy znać się chrześcijaninem? Znaczą to brać sobie Ewangelię za prawo życia swego, a Jezusa Chrystusa za wzór do naśladowania.

Stąd nam katolikom nie wolno iść na pasku zwodniczej ideologii antychrysta.

Nam katolikom nie wolno ani o włos odstąpić od zasad Chrystusowej nauki.

Nam katolikom nie wolno stać się zdracjami przekonanych Chrystusowych. Bo w Nim nasza nadzie-

ja, bo w Nim nasze zwycięstwo. Pamiętajmy zawsze na słowa ustraszonych biskupa św. Ambrożygo, że nie w oczach Bożych jest tak odrażające, a w oczach ludzkich tak poniżające jak, gdy katolicy zatają tchórzliwie to, co w głębi swej duszy czują.

Stąd każdy z nas powinien na swoim odcinku życiowym, przejawić czynem hasło św. Pawła: »dla mnie życiem jest Chrystus«. Z historii starożytnej Grecji wiemy, że matka spartanka, żegnając na wojnę wychodzącego syna, podawała mu tarczę mówiąc: »z nią lub na niej«. Z nią wróć zwycięski, lub niech cię na niej poległego przyniosą.

My, Katolicy, zbudźmy się do czynu. Idźmy przez życie w Nim i dla Niego, przez postępowanie prawdziwie katolickie, bo:

»Ten kto Chrystusa wyznaczy tylko w słowach,

Lecz swych przekonań nie potwierdzi czynem, ten jest połową serca poganinem«.

powiada słusznie średniowieczny poeta.

Tak — z Chrystusem razem walczmy zwycięsko o Jego zasady w życiu codziennym i z Imieniem Chrystusa na ustach umierajmy. Bo tylko wtedy pewni możemy być swego zbawienia, w myśl zapewnienia samego Boskiego Zbawiciela; »Kto mnie wyzna przed ludźmi i Ja go wyznam przed Ojcem«.

X. Wł. S.

Pius XII i Mussolini

Bardzo interesujące dane zawiera praca historyka Karola Pichon: „Le Vatican devant la guerre et la paix“, jeśli chodzi o przełomowe dla Włoch tygodnie przed ich przyłączeniem się do wojny po stronie Niemiec hitlerowskich. Pichon, ze spokojem i dokładnością historyka zestawia fakty, prawie dzień po dniu; a ta sucha kronika wydarzeń dowodzi, że Pius XII-ty wszystko zrobił, co mógł, by Włochy powstrzymać przed związaniem się z Hitlerem.

W dniu 18 marca 1940 — pisze Pichon — przybył do Watykanu p. Sumner Welles, wysłannik Roosevelta. Złożył wizytę Sekretarzowi Stanu, kard. Maglione. Kardynał powiedział Amerykaninowi: »Duce przechyla się na stronę Niemiec, lecz, być może, można mieć nadzieję, że weźmie pod uwagę opinie narodu i nie rzuci się w awanturę, która by śmiertelny cios zadała interesom Włoch«...

Tego samego dnia, 18 marca, odbyło się spotkanie Hitlera z Mussolinim na Brennerze. Duce — powiada Pichon — grał na dwie strony: układając się z Hitlerem, szantażował Francję. W rzeczywistości poddawał się Hitlerowi. — Wojna (Włoch) była już blisko. »I rzecz — pisze Pichon — ciekawa: wszędzie we Włoszech odbywały się w tej chwili nabożeństwa błagalne wraz z kazaniem — o pokój«.

W następnych dniach Duce przedstawił rządowi paryskiemu swoje warunki: wydanie Tunisu, Korsyki, Nizy i Sabaudii. »Papież bardzo zaniepokojony — opowiada Pichon — zdecydował się napisać wprost do Mussoliniego i zaapelował do jego »poczucia odpowiedzialności«. Sześć dni potrzebował Mussolini na zredagowanie odpowiedzi... Duce kończył list, stwierdzając dla Włoch obowiązek ratowania honoru, interesów i przyszłości (!). Pius XII jeszcze nie

stracił nadziei. — W dniu 5-go maja udał się do kościoła N. M. P. sopra Minerva i wygłosił tam przemówienie, jedno z najpiękniejszych swoich przemówień, w którym zaklinał Włochy, by utrzymały pokój. Dnia 10-go maja wojska niemieckie przekroczyły granice Belgii, Holandii, Luksemburga. Papież natychmiast wystosował do panujących tych państw pismo z wyrażeniem swych uczuć. Dnia 12-go maja Osservatore Romano ogłosił te oficjalne dokumenty, co rozpetalo przeciw jego sprzedawcom i czytelnikom burzę, mającą ich zastraszyć i kampanię prasową obelg, zwróconych przeciw Papieżowi, a język włoski jest szczególnie wyposażony pod tym względem. W dniu 13-go maja ambascador Alfieri, zamianowany ambasadorem w Berlinie, został przyjęty przez Piusa XII na pożegnalnej audiencji. Dyplomata faszystowski miał zuchwałość powiedzieć Papieżowi, że jego ostatnie wystąpienia publiczne bardzo rozgniewały szefa rządu. Papież odpowiedział spokojnie: »Spełniam tylko mój obowiązek i nie mnićniacć wzrusza jaką to wywołuje reakcję. Nie lękam się nawet obozu koncentracyjnego«. W dniu 10-go czerwca Włochy wypowiedziały wojnę Francji i Anglii, a Stolica Apostolska otoczona wrogą siłą, weszła w okres całkowitego odosobnienia«.

Tyle francuski historyk... Jego relacja uwypukla dwa fakty: Pius XII nie wierzył w ostateczne zwycięstwo Niemiec i chciał Włochy uchronić od związania się z nimi. Czynił to z pewnością nie tylko z motywów patriotycznych, które przecież nikomu wstydu nie przynoszą, ale jeszcze i tym bardziej z pobudek ogólnych, etycznych, które mu w akcji »osi« kazaly widzieć zdeptanie podstawowych praw moralności ogólnoludzkiej.

Ze świata katolickiego

GŁOS EPISKOPATU POLSKIEGO

Tygodniki katolickie „Catholic Times“ i „Universe“ zamieszczają wzmiankę o Liście Pastorskim kardynała prymasa Hlonda, wydanym w 950-a rocznicę męczeńskiej śmierci św. Wojciecha. W liście tym prymas Polski przestrzega przed neo-pogaństwem, które jest dziś wojującym ateizmem, nie uznaje Boga i wypowiada mu wojnę, zastępując kult boży, kultem materializmu. Kardynał przestrzega przed wrogami Kościoła w Polsce, którzy walczą z Kościołem, bojąc się, że ma zbyt wielki wpływ i władzę. Kościół — podkreśla na zakończenie kardynał — zawsze będzie walczyć o swą niepodległość i należne mu miejsce w życiu narodu.

HENRYK SIENKIEWICZ — CZCICIELEM MARI

Jednym z tych, co przez swe książki zdobyli uwielbienie i uznanie świata całego, co zapisani zostali na liście nieśmiertelnych nagrody Nobla, był wielki nasz pisarz Henryk Sienkiewicz.

W pismach swoich, tętniących szczególnym oręża i bohaterstwa ry-

cerstwa polskiego, niby nie złota, niby jasny promień w dziejach naszego narodu przewija on i podkreśla gorącą wiarę naszych ojców, wskazując na szczególniejszy rys narodu polskiego, na ukochanie Marii — Królowej Polski.

Czytajmy Trylogię, czytamy Krzyżaków, czy inne powieści a znajdziemy nie na jednej karcie pism jego cudowne, za serce chwytające opisy sprawdzające powiedzenie X. Młodzianowskiego, że »naturalną rzeczą Polakowi jest kochać się w Marii«.

Henryk Sienkiewicz najpiękniej odzwierciedlił ten charakterystyczny rys narodu polskiego w mistrzowskim opisie śmierci Longina Poddipięty, gdzie ten rycerz bez skazy z litanii loretańska na ustach oddaje swą czystą — jak łza — dziecięciami duszę Bogu — przez ręce Marii.

To też Ona, Matka Najlepsza, nie pozostała dłużną wielkiemu Jaki artyście. i Sprawila, iż Henryk Sienkiewicz miał śmierć cichą a jasną, podobną do pogodnego zachodu słońca.

Gdy bowiem przyjął już Ostatnie Sakramenta, prosił, by odmawiano przy nim litanie do

Najsw. Panny, bo chciał, jak prawdziwy Polak, umrzeć z imieniem Marii na ustach. Cichym, słabym głosem powtarzał święte zawołanie; ostatni było to samo co i Longina Poddipięty: Królwo Anielska.

UROCZYSTOŚCI BEATYFIKACYJNE W KATEDRZE ŚWIĘTEGO PIOTRA

W ubiegłym tygodniu odbyła się w Rzymie, w katedrze św. Piotra, wielka uroczystość z okazji beatyfikacji 12-letniej Marii Coretti. W ceremoniach tych uczestniczyło 20 tysięcy pielgrzymów, wśród których szczególną uwagę zwracała 82-letnia staruszka, matka męczenniczki.

Błogosławiona Maria Coretti w obronie anielskiej cnoty czystości poniosła śmierć z rąk nijakiego Aleksandra Strinell'ego w 1902 roku. Morderca ów został skazany na 30 lat ciężkiego więzienia. Po odbyciu zasłużonej kary, pragnąc pokutować do końca życia za swą zbrodnię, wstąpił do klasztoru.

Przemówienie Papieża.

W przemówieniu do licznej rzeszy pielgrzymów Ojciec św. Pius XII zwrócił uwagę na niebezpieczeństwa i wielkie obniżenie obyczajów w ostatnich czasach; przyczyną tego, zdaniem Papieża, była

ostatnia wojna, gdzie do służby frontowej powoływano także kobiety. Ojciec święty potępił również teatry, kina, dzienniki, książki, które są rozsądnymi niemoralności. Dużą winę według Papieża, ponoszą także rodzice, którzy lekceważą obowiązki, jakie nakłada na nich Kościół w wychowaniu dzieci.

»Ufamy — mówił Ojciec św. — że nowa Błogosławiona otworzy oczy wszystkim katolikom, trwających w zaślepieniu w obliczu niebezpieczeństwa, jakie ich otacza«.

Wesoły kącik

Odpłaci się...

Czy to możliwe, że pan dobrodziej wydał swą córeczkę za Niemca?

— A ja to właśnie robię, rozmyślnie, mój panie.

Ta moja córka to taki ananasyk, że ona mu najdalej w ciągu kwartału za całą Polskę zapłaci...!

SAÚDE FÔRÇA
HÆMATOGEN
 do D' HOMMEL
 LAB. REUNIDOS PARANÁ LDA.
 Caixa Postal 785 — Curitiba

Kongres Polonii w obronie granicy na Odrze i Nissie

W odpowiedzi na znane przemówienie gen. Marshalla na konferencji ministrów spraw zagranicznych w Moskwie w którym wystąpił on z projektem rewizji granicy polsko — niemieckiej na korzyść Niemiec — Zarząd Wykonawczy Kongresu Polonii Amerykańskiej ogłosił specjalną uchwałę.

Po streszczeniu znanych już argumentów delegacji amerykańskiej w Moskwie, które zreferował gen. Marshall w swym przemówieniu — uchwała Kongresu Polonii stwierdza m. in.:

»Kongres Polonii Amerykańskiej uważa wystąpienie delegacji Stanów Zjednoczonych za politycznie niefortunne, dla pokoju świata szkodliwe, dla pozycji Stanów Zjednoczonych destruktywne, w zasadzie i w założeniu niesprawiedliwe, nie dające się urzeczywistnić, nielogiczne i nierealne...

»Samo założenie, że Ziemia Odrzyńska należy się Polsce tylko tytułem odszkodowania za ziemie zagrabione przez Rosję, jest wadliwe, jest pozatym niemoralne, gdyż uznaje prawo Rosji do grabienia i prawo delegacji do wyz-

naczenia odszkodowania za uznany rabunek.

»Argumenty, że Niemcy z ziem odzyskanych przez Polskę otrzymywali jedną piątą żywności i że zgęszczenie ludności niemieckiej spowoduje konflikt — nie wytrzymują krytyki.

Gdy Niemcy były w posiadaniu tych ziem podczas pierwszej i drugiej wojny światowej, słyszeliśmy nieraz, że potrzebny im jest »lebensraum.« Wszystko jedno, ile obszaru mają Niemcy — zawsze będą szukały »Lebensraumu« i zawsze będą potencjonalnym rabusiem... Czas skończyć koncepcję, że Niemcy muszą pozostać tym, czym były. Czas mieć odwagę powiedzieć wyraźnie, że Niemcy jako państwo mają się stać trzeciorzędnym państwem, a naród niemiecki, który sprawił tyle nieszczęść światu całemu, nie zasługuje na względy.

Uchwałę podpisali: Prezes Kongresu Polonii: Karol Rozmarek oraz człowiekowie Prezydium.

Deklaracja ta została rozesłana do wszystkich członków Kongresu Stanów Zjednoczonych, do Prezydenta, do Departamentu Stanu oraz do prasy amerykańskiej i komentatorów radiowych.

PROBLEM TURCJI

Tożsamość poglądów Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych

(Michael Grant)

Pewne koła, interesujące się polityką na środkowym Wschodzie, zajmują się od pewnego czasu puszczeniem plotek i pogłosek. Jedna wersja powiada, że Anglia pozostawia Turcję swemu losowi, aby uratować Brytyjską Wspólnotę Narodów i Imperium; inna, iż Ameryka przejmuje na środkowym Wschodzie zobowiązania, którym Wielka Brytania nie jest już w stanie poddać. Źródłem tych pogłosek jest albo ignorancja albo też pobożne życzenia. Historia ostatnich kilku lat dowodzi, że żaden kraj nie zrobił więcej dla Turcji niż Anglia. Stany Zjednoczone, od czasu przystąpienia do wojny współuczestniczyły z Wielką Brytanią w zadaniu utrzymania pokoju i bezpieczeństwa na środkowym Wschodzie. Anglicy, zgodnie ze swym tradycyjnym instynktem politycznym, zawsze dostosowywali pomoc udzielaną przyjaciółom do panujących warunków. Naród turecki, przekonany, że Anglia wkrótce przezwycięży obecne trudności, całkowicie ufa przymierzu z Wielką Brytanią i przyjaciółmi amerykańskimi, jeśli chodzi o ochronę kraju przed zamarami tych, którzy chcą zeń uczynić swego satelitę.

Anglia, podobnie jak Ameryka, nie chce podzielić świata na sfery wpływów. Państwa te walczyły i stworzyły organizację Narodów Zjednoczonych, aby podkreślić jedność i niepodzielność świata. Celem ich jest jeden świat, a nie świat podzielony na sfery wpływów oddzielone żelaznymi kurtynami. Chcą one jednego świata,

w którym — pomoc udzielona przez jeden kraj drugiemu — zależałaby od możliwości ofiarodawcy i potrzeb, zasług i solidności odbiorcy. Pomagając Turcji podczas wojny i po jej zakończeniu, Anglia nie dążyła do zabezpieczenia sobie jakichś egoistycznych i wyłącznych korzyści. Dokonała ona w ten sposób pozytywnego wkładu zmierzającego do utrwalenia światowego bezpieczeństwa i nie należy wątpić, że Stany Zjednoczone, udzielając obecnie Turcji pomocy współmierznej ze swymi większymi możliwościami, kierują się tym samym wniosłym celem.

Powyzsza tożsamość poglądów obu państw nie uległa zmianie z chwilą zakończenia wojny. W listopadzie 1945 r. i później — Ameryka i Wielka Brytania wyraziły opinię, że sprawa Dardaneli nie jest kwestią, o której mają decydować »państwa położone nad morzem Czarnym«, jak to proponowała Rosja i że oba anglo-saskie mocarstwa pragną powrotu do konwencji Montreux — w zmodyfikowanej postaci — z udziałem Stanów Zjednoczonych. Nie trudno zrozumieć, dlaczego Turcja także woli rozwiązanie, które zapewni, iż nie pozostanie ona sam na sam z Rosją przy stole konferencyjnym, przy którym nastąpi decyzja co do przyszłości Dardaneli.

MANUALIKI
Dzieci Marii
Cena egzemplarza wynosi
Gr. \$ 13.00.

Prawda o komunizmie

Dwie propagandy

Podajemy poniżej wyjątki z książki Krawczenki p. t. »Wybrałem wolność«, które doskonale naświetlają podwójną grę, jaką prowadzi propaganda sowiecka.

Propaganda sowiecka posiada dwie »prawdy«; jedna dla szerokiej mas rosyjskich, drugą dla zagranicy. Pierwsza ma na celu utrzymać obywateli sowieckich w prawowierności komunistycznej, druga — zdobyć przyjaciół poza Rosją. Ta druga »prawda« to III-ica Międzynarodówka, która była narzędziem leninowsko-stalinowskiej polityki zagranicznej. W ten sposób polityka sowiecka miała do swej dyspozycji dwa narzędzia: samo państwo sowieckie z jego armią i dyplomacją i organ nieoficjalny — Komintern.

Celem Kominternu, była rewolucja proletariatu na terenach międzynarodowych. Obok tego głosił on internacjonalizm — »robotnicy nie mają ojczyzny — ojczyzną proletariatu całego świata jest Związek Sowiecki«. W każdym państwie może istnieć tylko jedna partia komunistyczna, która musi się całkowicie podporządkować dyrektywom najwyższych organów kominternu.

Kierując się interesami własnymi, Moskwa rozwiązała 15 maja 1943 roku III Międzynarodówkę, nie chcąc, by istnienie jej było przeszkodą w sowieckich stosunkach z innymi państwami. Gdy propaganda sowiecka głosiła całemu światu, że III Międzynarodówka została przez Sowiety oficjalnie rozwiązana, że wolność religijna została przywrócona, każdy wierny komunista otrzymał instrukcje, by nie brał tego na serio. Wierny członek partii rozumiał doskonale, że machinacje propagandy sowieckiej — to manewr zdolnego generała, który używa wszystkich sposobów na polu walki, byle tylko wprowadzić w błąd wroga a przez to odnieść zwycięstwo. Wielu polityków zagranicznych przyjmowało fakt zniesienia III Międzynarodówki oraz przy-

wrócenie pewnej wolności religijnej, jako zwrot w polityce Rosji, by współpracować z zachodnimi demokracjami.

Faktem zaś jest, że Rosja Sowiecka jest gotowa iść na wszelkie kompromisy tymczasowe, byle tylko kiedyś spełniło się jej marzenie: aby cały świat przemienił się w Związek Sowieckich Republiki i publik Rad.

»Miałem okazję stwierdzić — pisze Krawczenko — jak pracowała propaganda sowiecka. W gmachu centralnego komitetu partii, już po oficjalnym rozwiązaniu Międzynarodówki, pokoje były zawalane bibułą komunistyczną i agenci rozwiązanego kominternu przygotowywali się gorączkowo jako wysłannicy do wielkiej propagandy komunistycznej na terenie Niemiec, Austrii, Francji, Polski, Węgier i innych państw.

I obecnie poszczególne partie komunistyczne w dalszym ciągu są związane z polityką Moskwy, nadal prowadzą taktykę Frontów Ludowych, t. zn. dążą do opanowania władzy pośrednio — przez przenikanie do wszystkich ugrupowań i stronnictw danego państwa.

Ogromnym błędem socjalistów II Międzynarodówki było niepoznanie w porę, jakie niebezpieczeństwo dla międzynarodowego ruchu robotniczego przedstawia organizacja bolszewików i Kominternu. Doszło nawet do takiego absurdu, że kongres wiedeński II Międzynarodówki nakazuje z jednej strony zwalczać Komintern a z drugiej bronić Rosję przed wrogimi wystąpieniami rządów kapitalistycznych.

Kominternowska taktyka Frontów Ludowych wywołała słuszne zastrzeżenia ze strony szeregu partii socjalistycznych i robotniczych, które wyraźnie zrozumiły, że cała idea rewolucyjno-komunistyczna stała się w rękach Rosji narzędziem jej polityki zagranicznej. Wobec tego Rosja była poproszona zmuszona »znieść« Komintern.

ROZWODY W ROSJI

Korespondent agencji prasowej »United Press«, R. H. Shackford tak pisze o rozwodach w Rosji Sowieckiej:

»Gwałtowna propaganda anty-religijna, prowadzona w Rosji w ciągu ostatnich 25 lat, osiągnęła swój skutek.

Młode pokolenie, w ogromnej większości, odsunęło się od religii. W czasie ostatniej wojny, Stalin zawiesił otwartą walkę z religią, pozwalając nawet uczęszczać do kościołów, pozostających pod jawną kontrolą policyjną. Zrozumiała jest rzecz, że tylko osoby podeszłe w latach, którym »wszystko jedno«, uczęszczały do kościoła. Równocześnie propaganda komunistyczna groziła, że kto wyznaje swą religię — nie może marzyć o opiece państwa ani też o jakimś stanowisku w partii.

Teraz, po wojnie, propaganda anty-religijna odżyła znowu. Kierownicy komunistycznej partii u silnie zalecają małżonkom liczne

potomstwo, przypominając im, że dobro partii i państwa leży wyżej od t. zw. wolnej miłości. Z tej racji rozwody są wielce utrudnione.

By uzyskać rozwód, należy podać ogłoszenie w gazecie.

Z kolei trzeba zadość czynić dwóm przepisom sądowym: 1) Stać się przed sądem ludowym który ma za zadanie pogodzić małżonków; 2) Gdyby się to nie udało, sprawa procesu idzie przed sąd municypalny (koszta procesu wynoszą od 500 — 2.000 rubli). Wyrok sądowy nie zawsze daje możliwość separacji. Zdarzają się takie wypadki, że rozwiedziony czterokrotnie, z powodu braku (mieszkań, zmuszony jest utrzymywać cztery »żony«.

KSIĘGARNIA
Biruty Dergint-Rawicz
Sul. Marinho, 270 w Korytynie.
Przybory szkolne i piśmiennicze.
Książki na prezenty w języku portugalskim i polskim.

Wzrost potarł zmarszczone z wysiłku myślowego czoło. Co ty myślisz o tej dzisiejszej, niemal pokojowej ciszy? Zadamy, Wrzost.

— Co takiego? — przestraszył się, wytręcony z równowagi. —

— Jakto przed burzą? — Wioskowski i Lucjan zaparzyli się nie na żarty. — Co ty znów nowego wymyśliłeś? —

— Bo — zaczął Wrzost, poezją nieustannie znikającym ruchem ciągłe zmarszczone czoło — widziałe, prowadząc pamiętnik. Postuchajcie tylko, co wyłowiałem sobie z gazety z 8 b.m. (Porządek czytać nieco zniechęcającym głosem).

— Jakto przed burzą? — Wioskowski i Lucjan zaparzyli się nie na żarty. — Co ty znów nowego wymyśliłeś? —

— Bo — zaczął Wrzost, poezją nieustannie znikającym ruchem ciągłe zmarszczone czoło — widziałe, prowadząc pamiętnik. Postuchajcie tylko, co wyłowiałem sobie z gazety z 8 b.m. (Porządek czytać nieco zniechęcającym głosem).

— Jakto przed burzą? — Wioskowski i Lucjan zaparzyli się nie na żarty. — Co ty znów nowego wymyśliłeś? —

— Bo — zaczął Wrzost, poezją nieustannie znikającym ruchem ciągłe zmarszczone czoło — widziałe, prowadząc pamiętnik. Postuchajcie tylko, co wyłowiałem sobie z gazety z 8 b.m. (Porządek czytać nieco zniechęcającym głosem).

— **A właśnie był nalot!** — zakończyła opowiadanie Ireny Zosia.

— Bohaterki!! — wyrwał się pierwszy Lucjan z patetycznym okrzykiem.

— **Ale skąd my wiemiemy ten wózek!** — Polecio bezradnie rozłożył ręce.

— **Trzeba kupić!** — rozstrzygnęła krótko Irena.

— **Może się kiedyś przydać!** — dodał Wrzost, podnosząc dwuznacznie do góry oczy.

— **Róbcie, co chcecie!** Ja od tego umywam ręce! Zresztą jestem zajęty cały dzień i nie chcę o niczym wiedzieć! — **sadecydował** podrażniony czymś Polecio.

— **Więc kto go kupi!** — zapytały niemal równocześnie panie i ogarnęły wzrokiem nagle pokurczone postacie płci brzydkiej.

— **Co to, to nie!** Wszystko, tylko nie to! — odmawiali jeden po drugim.

— **Więc może Zdzisio!** — tu zwróciły się do słodkimi uśmiechami do starszego Włoskowskiego. — **Wkrótce się żeni!**

— **Ja?!** — niemal odskrzyknął, mieniając się na twarzy, jak herbunkul w słoneu. — **Za żadne skarby!** Co by powiedziała Iza?!! **Że jestem z przychówkiem!**!!!

— **Więc same sobie damy radę!** — **sadecydowały** niezmiernie oburzone panie.

— **Ale następnego dnia u Braci Jabłkowskich spotkał je niezwykle ostry nalot.**

— **Ekspedjentka przy każdym wybuchu chowała się pod kontuar nie zaniebując każdorazowo przeprosić Irenę i Zosię za chwilke względnej nieobecności.** Gdy ta zabawa poczęła się przeciągać w nieskończoność, **zrenerwowana Irena zapytała bardzo ceremonialnie.**

— **Czy to pani pomaga?**

— **Nie!!** **Ale przyzwyczaiłem się i nie mogę się teraz tego pozbyć.**

— **Wreszcie nalot stał się tak ostry, że dyrekcja Braci Jabłkowskich poczuła się w obowiązku poprosić wszystkich kupujących do swoich schronów.** Wówczas w pewnej chwili do nalotu przyłączyła się gwałtowne bombardowanie artylerii.

— **Ostrzeliwują całe miasto!** — zakomunikował obecnym w schronie jakiś świeżo przybyły pan.

— **Jedną!!** — ścisnęło się serce Zosi.

— **Polecio!!** — przeraziła się śmiertelnie Irena.

Generalny atak armii francuskiej. Francuzi prze kroczyli Mozelę. Dziś już teren do Renu włącznie z mostami jest w rękach wojsk francuskich. Dziś lub jutro armia francuska dotarłszy do fortyfikacji niemieckich (czyli linii Zygfryda — dodał Wrzost) rozpocznie generalny atak . . . . .

— **A teraz maleńki komunikat z gazety dzisiejszej!** (Głos Wrzosta w dziwny sposób schryplł jeszcze bardziej).

— **Wzmogła działalność francuskich sił lądowych.** Paryż, 11. 9. Radio paryskie ogłasza komunikat Naczelnego Dowództwa, według którego francuskie siły lądowe w ciągu ubiegłej nocy rozwinęły dużą aktywność, zdobywając teren leśny i dużą ilość pozostawionego przez nieprzyjaciela materiału wojennego. Zdaniem korespondenta Havasa, zdobyty teren jest ważnym punktem strategicznym i pod osłoną linii Maginota armia francuska może dokonać tu ważniejszych przesunięć (Wrzost zawiesił głos).

— **No, więc co z tego??!** — zagadnął wysokim tonem Lucjan.

— **Wszystcy utkwili zaciekawione i jednocześnie nieco zaniepokojone spojrzenia w bladej, zatroskanej twarzy Wrzosta.**

— **Widzicie — chrząknął Wrzost, rozpinając i zapinając machinalnie miękki kołnierzyk dyskretnie-nieświeżej koszuli — o ile komunikat francuski z 8 b.m. jest niemal konkretny, gdyż operuje rzeczywistością w postaci znanych nazw i przeto względnie zasługuje na wiarę, to — głos Wrzosta wyraźnie się załamał — dzisiejszy komunikat jest typowym mydleniem oczów, wykręcaniem kota ogonem, bo przecież nie mówią takie wybitnie ogólnikowe wiadomości, jak zdobycie terenu leśnego (jakiego?!!) i dużej ilości broni nieprzyjacielskiej (trudno napisać, że zdobyto broń własną!!). Wreszcie przyznanie się, że pod osłoną linii Maginota armia francuska będzie mogła dokonać ważnych przesunięć (nie posunięć — naprzód!), jest jakby zaprzeczeniem lub odwołaniem informacji, zawartych w komunikacie z 8 b.m., nie już bowiem nie mówi się o uderzeniu na linie fortyfikacji niemieckich (Zygfryda)!**

— **Więc, co z tego wszystkiego?** — wyrwał się znów zacieczepnie Lucjan.

— **Z tego wszystkiego można wysnuć wnioski, że na Zachodzie nie jest tak pięknie jak piszą gazety, i jak nam się na skutek tego wydaje, i że ta dzisiejsza cisza właściwie nie wróży nic dobrego!** Przypuszczam, że Niemcy przygotowują się do de-

SŁOWNIKI Polsko - Portugalskie

Słownik portugalsko-polski, ks. J. Góralski, str. 680, oprawny.
Słownik polsko-portugalski, ks. J. Góralski, str. 800, oprawny.
Gramatyka Języka Portugalskiego, ks. J. Góralski, oprawny.
Rozmówki portugalsko-polskie, ks. J. Góralski, oprawny.
Przy zamówieniach historycznych należy dołączyć na przesyłkę pocztową Cr. 81,00
Można zamawiać: Redação „LUD”, C. P. 165, Curitiba.

Od Redakcji

Agentami „Ludu” w Carlos Gomes, Mun. Erechim (Rio Gr. do Sul) są panowie: Edward Wejowski i Jan Grzybowski.

Poszukiwanie

Dr. Med. Alojzy Polczyński, urodzony 11-6-1894 w Parkowie pow. Obornicki — w 1939 pracował w naczelnym oddziale sanitarnym w Warszawie, w 1942 przebywał w obozie dla cudzoziemców w Pernambuco — jest poszukiwany przez córkę Ursulę.

Posiadających jakiegokolwiek wiadomości o wymienionym proszę skierować adres: L. Bróz — Florença de Abreu 488 — Pensão São Miguel — São Paulo.

WIENCY FLENIK
Ortopeda - Dentysta
Godziny pracy: od 8-11 i od 2-6
Rua Saldanha Marinho, 598
Curitiba.

Poszukuje się DZIEWCZĄT od lat 14 do pracy w fabryce cukierków „A Vencedora” p. Franciszka Lachowskiego. Zgłoszenia kierować pod adresem:
Curitiba — Rua Cabral 451.

IMPOTENCJA - CHOROBY NERWOWE:
Słabość płciowa, ataki nerwowe, neurastenja, przestęch, wyczerpanie nerwowe, bezsenność, nerwice sercowa, nie regularność moczu, niestrawność, leczy **DR. NAPOLEÃO TRINHEIRA** — Profesor Psychiatrii na Uniwersytecie Medycyny.
Przyjmuje: poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki: od 9,30 do 11,30 i od 5 do 6 — środy od 3,30 do 6. Nie przyjmuje w Soboty.
Ulica José Bonifácio, 92 - 1-sze piętro. Nad Drogatiba.

Dr. Carlos Heller
Praktykował w hamburskich i paryskich szpitalach. Klinika dla dzieci i dorosłych — Leczy: rany i rany na nogach bez operacji.
Kons. Nad apteką, Aven. João Pessoa 68. Przyjmuje od 1 1/2 - 5.
Telefon 8-7-5.
Rez. Command. Araujo 970.
Telefon 424.

Dr. Estanislau Bembem
Lekarz
Klinika ogólna: leczy choroby kołbleca, choroby tętna, wątroby i wewnętrzne.
Konsultorium: Praça Tiradentes 530 (ulica da Farmácia Stiefeld), od 10-12 i od 3-6 godz.
Rezydencja: Rua Fátima da Costa, 568 — Curitiba.

Casa dos Artistas de Borracha
SILVA & SILVA
Rua Barão do Rio Branco, 70 — Caixa Postal 474.
Curitiba — Paraná
Posiada na składzie wszelkie artykuły gumowe

Dr. Tempiski

LEKARZ

Praktykował w szpitalach w Polsce
Przyjmuje od 9-12 i od 3-6
Konsultorium: Farmacia GUAIRA, rua M. Floriano, 742 — Tel. 875
Rezydencja: ul. 7 de Setembro, 1688
Tel. 877

LABORATORIUM DR. COSTA
Pod odpowiedzialnością farmaceuty Ireney Mikroszewskiej
Analizy i badania kliniczne. Bakteriologia — Parasitologia — Chemia medyczna.
Rua Barão do Sorro Azul 88
1-sze piętro — Curitiba.

Drogatiba Lda.

Sprzedaje i kupuje i produkty spożeczne.
Wysyła się przez Reembolso Postal
Mówi się po polsku.
Rua José Bonifácio, 96 Caixa Postal 1205. — Curitiba — Paraná

CASA MAGAZINE

Koszule, piśmami, kalosony, kapelusze, bielizna, „aculchados”
Własna Fabryka — Hurt i detal.
Rua 15 de Novembro 443 —
Tel. 297 — Curitiba.
Adres telegr.: Zakesabrag

Leczenie bez operacji hemoroidów, żylaków, chorób żołądkowych, niestrawności, zgagi, kłazek, wątroby, bólu, kłazek, ślepej kiszki, raka, wrzodów na nogach

Dr. Mendes de Araujo
Aven. João Pessoa 88.
Przyjmuje od 3-ciej do 5-tej godziny

Mieczysław Szaniawski
LEKARZ
Choroby wewnętrzne i nerwowe
Przyjmuje od 9,30 do 11,00 i od 1,30 do 3,30 przy ulicy
José Bonifácio, 92 (Nad Drogatiba)

Bar e Restaurante **NACIONAL**
João Skoczek
Praça Barão de Guaratã, 181
Ponta Grossa
Wydaje bardzo smaczne śniadania obiady i kolacje, oraz zakąski i napoje różnego gatunku po cenach umiarkowanych.

Hotel „Regina”
właściciel: Józef Kamiński w Capão Pointo (Stan S. Paulo) na obiadowym przystanku linii autobusowej Curitiba — São Paulo. Znajomy, nowoczesny hotel i świetna kuchnia

Casa „ROMEU”
kupuje i sprzedaje obrabia używane, pini od 100 do 400 Cr. za obranie, sprzedaje zaś po cenach prywatnych dla wszystkich,
Kup raz a zastaniesz bliźniem.
Casa Romen, ul. Rincuelo, 315
Tel. 2401 — Curitiba.

CASA IDEAL

PRACA GENEROSO MARQUES, 62 (dawniej Municipal)
Filia: Rua 15 de Novembro 167 — Telefon 755 — Curitiba.
NAJWIĘKSZY I NAJLEPSZY WYBÓR OBUWIA damskiego, męskiego i dziecięcego do nabycia w znanym od lat
KLEBZIM CASA IDEAL.

CASA METAL

LUPION & CIA. LTDA.

Żelaz, naczynia, szkła, żelazo i stal w sztabach, radio PHILIPS i artykuły dentystyczne.

Adres: Rua 15 de Novembro, 220 — Tel. 189

Adres telegr.: METAL — Caixa Postal 140 — Curitiba - Paraná

Casa Eletro Brasil

RUA 15 DE NOVEMBRO, 598 — Fone, 157.
Oficyna — Rua Ignacio Lustosa, 26 — fone, 3321.

Wszelkie materiały elektryczne — Instalacje światła i prądu — Radia — Geladeiras — Aspiradores de pó — Geladeiras.

Oficyna dla napraw Aparatów Radiowych i Geladeiras oraz wszelkich aparatów elektrycznych handlowych z jakiegokolwiek materiały

Depositarios dos Electrodes FREDOTTI.
Maquina de Solda Elétrica.

MOVEIS CIMO

BUREAU PRZEMYSŁU KRAJOWEGO.

Do urządzenia biura i domu żądaj zawsze „Moveis Cimo”.

Siadł: Rua Barão do Rio Branco, 158.

Telefon, 933 — CURITIBA.

Armazem Tomas Kubis

Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkty krajowe. — Posiadamy świeże towary spożywcze oraz napoje krajowe i zagraniczne

Praca Coronel Eneas 30, róg São Francisco 57
obok Igreja da Ordem — Curitiba.

MINERVA

PROFARIAS E FARMACIAS

Matriz: Curitiba, Praça Tiradentes 554 — Telefon: 220-1220-2220
NAJWIĘKSZA PRACIA APTEKARSKA — FARMACJUTYCZNA
NA CAŁY STAN PARANA

Posiada swe filie dla sprzedaży hurtowej i detalicznej we wszystkich województwach Stanu: Curitiba, Ponta Grossa, Jacarecinho, Paranaíba, Londrina i União da Vitória i Itaipu.
Przyjmuje zamówienia za zaliczką Reembolso Postal.

Joalheria Rocha

Bijuteria, zegarki i t. p. rzeczy na prezenta.

Firma, która ma największy i najlepszy wybór zegarków w Paraná.

Sprzedaje tanio i gwarantuje ich solidność.

Ulica Monsenhor Celso, 124 — Telefon 3-402 w Curitiba.

Dr. Bronisław Ostoję Roguski

Adwokat

Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze, inwentarze, naturalizacje — przyjmuje pełnomocnictwa do sądownictwa wszelkich spraw oraz urzędach stanowych i federalnych.

Biuro adwokackie przy Av. João Pessoa, 75, piętro I.

„A VENCEDORA”

PRACOWNICZKA KAWOWA 1949

Curitiba, Rua Cabral 451 — Telefon 1857

Największa fabryka cukierków i karmelków w Paraná
Wyrobta cukierki malinowe, bak cove, miętowe, cytrynowe, mleczne gumowe i t.p. — Towar pierwszej jakości po cenach przystępnych.

WESTERPLATTE

NAPISAŁ MELCHIOR WAŃKOWICZ

(Ciąg dalszy)

W tym wszystkim — trudno się było ludzi załozde Westerplatte, jak ludzi się reszta Polski, która pod koniec sierpnia zalała pobraże wyfajarowanymi letniczkami i panami w białych flanelowych spodniach. Jeszcze w maju, po mowie Becka, odwiedził załogę plk. dypl. Hoszowski, dowódca obrony lądowej wybrzeża.

— Nie jesteście sami — powiedział do całej zebranej załogi — macie krótko wytrzymać, sześć dywizji przyjdzie wam na pomoc.

Nie ludzono się więcej na Westerplatte. Na parę tygodni przed wojną, wówczas kiedy odprężenie opanowało Polskę i pociągi zaczęły wyrzucać spóźnionych letników, — rodziny dwudziestu cywilnych pracowników zostały odesłane za Gdańsk, do Tezewa lub Orłowa. Oni wszyscy — elektrycy, ślusarze, stolarze, kowale, szewcy, krawcy, mechanicy przy kranach przeładunkowych, postanowili pozostać. Na dolę i niedolę z żołnierzem.

W końcu sierpnia zamarło życie w porcie Gdańskim. Tam gdzie stał ciągły zgłęb syren, gwizdów, warkotu motorów, nawolowań, skrzypu dźwigów — woda martwa, zielona, pokryta oliwą, smród zbutwiał, bezruch. Tym szybciej bije zatąjone na wąskiej mierzei serce załogi Westerplatte.

25 sierpnia na horyzoncie ukazują się dymy. Jeden, drugi... trzynasty... W lunety wskakują

sylwety — wojennych okrętów. Miał być tylko jeden pancernik «Schleswig — Holstein», którego wizytę zaawizowali Niemcy rządowi polskiemu.

Tak jak na to rosące w polu widzenia sylwety okrętów wojennych patrzyła załoga Westerplatte — patrzy przykucony w terenie zwierz na zbliżającą się nagonkę — tak, to dreadnaught o wyporności 13600 ton. Z obu jego stron po sześć kontrtorpedowców. Podprowadziły tuż i zawróciły od ujścia. Gość sam weiszał się maszynowym kadłubem pod Westerplatte. Był to stary pancernik zbudowany w 1913 r. służący teraz jako okręt szkolny. Toteż w obsadzie 830 ludzi miał 500 kadektów morskich. Stało to teraz gęstymi szeregami w niepokalanej bieli na pomoście.

Major Sucharski kazał cofnąć posterunki w głąb, by uniknąć zaczepki słownej. Małoż to naprosili się u marsz. Śmigłego generała wie Carton de Viart i Faury, żeby tam czasem jaki mostek nie wyskoczył, żeby jaki strzał z naszej strony nie padł, bo opinia ich krajów nie wytrzyma, chętnie da się przekonać o polskiej prowokacji i wyłamie.

Więc teraz, zebrany w sobie, melduje tylko major Sucharski. — Wzmoc czujność. Meldować wydaje rozkaz.

Stary pancernik uzbrojony jest na tę pokojową wizytę dokument-

nie. Ma dwie wieże po dwa działka 28 -centymetrowe i na każdej burcie po 5 dział 150 mm.

Czternaście ciężkich morskich dział! z szacunkiem patrzy na nie plutonowy Grabowski z 14 DAKU, który schował w garażu swoją rosyjską trzycałowczynę.

Schleswig — Holstein z swych wież i gniazd ma całkowity wgląd w gospodarstwo majora. A tu roboty fortyfikacyjne nie dokończono... Jakże tu pracować, kiedy z pancernika słychać rozmowy prowadzone normalnym głosem.

Kiedy zebrali się tego dnia wieczorem w kasynie, major Sucharski poruszył swymi z grubsza ciąsanymi szeptkami i spojrzal spokojnym gospodarskim wzrokiem:

— Strzeżonego Pan Bóg strzeże — powiedział jakoś z chłopaka, po gospodarzku, nieśpieszliwie, jakby zarządzał rozpoczęciem sianozęcia, a nie wydawał rozkaz wojskowy — z dniem dzisiejszym zarządza ostre pogotowie.

Spojrzał po twarzach:

Zastępca jego — kpt. Franciszek Dąbrowski z 29 Kaliskiego Pułku Piechoty, 36-letni, wysoki, szczupły, o twardy pociągłej znamionującej inteligencję i wolę, doskonale szkoleniowiec, typ oficera służby stałej już w drugim pokoleniu (jego ojciec, generał w stanie spoczynku, zginął w więzieniu bolszewickim, matka wywieziona do Rosji). Kawaler — takich dobierano na posterunek Westerplatte.

Poręcznik Leon Pająk. Z pierwszego pokolenia chłop z Kieleckiego. Tryskający dwudziesto-

dziesięcioletnim zdrowiem i czterotygodniowym małżeńskim szczęściem. Por. Pająk z 4 pp. jag. był

w kadrze wymiennej, co pół roku z coraz innej dywizji i dlatego otrzymał pozwolenie na ożenek

Jego zastępca — chor. Gryczman z 3 pp. leg. Virtuzy z 1920 r. Wytrzymały i odważny.

Ppr Zbigniew Kreglewski z Gnieźna, Pułku Piechoty, lekarz kpt. Skaby z pułku strzelców konnych, wreszcie ppor. rez. z 2 Pułku Lotn. Stefan Grodecki, dozorujący elektryczność, kanalizację i wodociągi na Westerplatte, ofiarny, niesłychanie odważny — tak, to ta gromadka, którą spotka próba.

Z zapadnięciem zmroku stanęła świetnie wyszkolona załoga na stanowiskach obronnych. Moździerze, działka, pepance, amunicja, czujki podsluchy — wszystko jak dobrze nastrojone struny jednego instrumentu.

Major Sucharski poszedł w obchód. Z północy pełnego morza szedł płaski przyziemny, wilgotnawy wiatr. Z tamtej strony Martwej Wisły, z Neufahrwasser, duża latarnia morska przez zgnięłą wodę rzuciła smugi błysków na jego królestwo. Major poszedł na ten blask.

Szedł teraz wybrzuszona częścią Westerplatte ku dalszym składom, ku basenowi przeładunkowemu. Minał żelbetowy bunkier nr. 3, nabiły czujnością i gotowością. Bunkier, położony pośrodku mierzei, miał obstrzał zarówno na morze jak na Martwą Wisłę. Major poszedł ku niej, doszedł do potężnego muru grodzącego mierzeję od wody i okalającego całe Westerplatte. Sprawdził gniazda oporu NN 5, 4, 3,

(Ciąg dalszy nastąpi)

Wiadomości z Polski

Pomoc Amerykańskiego Czerwonego Krzyża dla Polski

W lokalu Zarządu Głównego P. C. K. odbyła się konferencja prasowa, na której przedstawiciele Czerwonego Krzyża poinformowali uczestników o pomocy Amerykańskiego Czerwonego Krzyża dla Polski. Ogólna ilość darów wyraża się liczbą 4.600.000 kilogramów ubrań, obuwia, kocy, materiałów chirurgicznych i szpitalnych, materiałów opatrunkowych, leków itp., wartości 9.504.288 dolarów. Ostatnio otrzymano dwa dwuoddziałowe szpitale z pełnym wyposażeniem, z których P. C. K. tworzy szpitale po 125 łóżek. Amerykański Czerwony Krzyż nadesłał między innymi plazmę krwi, która zastępuje krew konserwowaną oraz wyciąg wątrobiany, duże ilości środków do walki z gruźlicą, tran, witaminy oraz wszelkiego rodzaju odżywki. Te środki oddały duże usługi, zwłaszcza stosowane względem dzieci. Otrzymano również duże ilości szczepionek przeciwdyfterytowych, przeciw dżenterii i surowki przeciwżółtej.

W roku bieżącym P. C. K. rozwinęła 445 drogowych punktów sanitarnych, 632 stacje wiejskie oraz 28 ambulatoriów ruchomych, które będą zaopatrzone w materiał i leki pierwszej potrzeby przez Amerykański Czerwony Krzyż.

Instytut peniciliny w Krakowie

W ramach pomocy UNRRA Pol-

ska otrzymała całkowite wyposażenie techniczne dla utworzenia instytutu naukowo-produkcyjnego, który pozwoli na krajowe wytwarzanie peniciliny. Część aparatury znajduje się już w Krakowie, dalsza część w Gdyni, a reszta nadejdzie w ciągu 3 miesięcy z Ameryki.

W wyniku rozmów prowadzonych między fachowcami amerykańskimi i polskimi ustalono, że najbardziej odpowiednią miejscowością dla założenia instytutu jest Kraków.

Zgodnie z decyzją M. R. N., przy pełnym poparciu tego projektu przez Radę Naukową, instytut mieścić się będzie w budynku dawnego szpitala Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia.

W Polsce brak drzewa na wyrób papieru

Radio warszawskie donosi, że powstał w Polsce dotkliwy brak papieru spowodowany brakiem odpadków papierowych i celulozy. Zdolności produkcyjne przemysłu papierniczego wrosły, wskutek dołączenia papierni na ziemiach zachodnich, ale odpady olbrzymie zasoby surowca dla tego przemysłu — które stanowią tony na zrąbanych przez Rosję ziemiach wschodnich.

Polska która dostarczała drzewa całej Europie, dziś ma importować miążgę drzewną z Szwecji i Czechosłowacji.

Odbudowa Warszawy

— Na odbudowę Warszawy przeznaczono w r. 1947 około 5

miliardów zł. W kwocie tej mieści się również suma około 300 milionów zł. zebrana z dobrowolnych ofiar społeczeństwa na odbudowę stolicy. W planie inwestycyjnym przeznaczono 23 miliony zł. na budowę mostu Kierbedzia, 5 milionów zł. na pałac Staszycy oraz większe kwoty na odbudowę Uniwersytetu Warszawskiego, remont szkół i kościoła Św. Trójcy. Ponad 100 milionów zł. przewidziano na pożyczki — na odbudowę domów mieszkalnych.

Jubileusz Akademii Umiejętności w Krakowie.

W najbliższym czasie Polska Akademia Umiejętności w Krakowie, obchodzić będzie 75 -lecie swego istnienia. Akademia, która jest naczelnym polskim towarzystwem naukowym, ma za sobą olbrzymi dorobek naukowy.

Jubileusz będzie obchodzony bardzo uroczysto. Program jeszcze nie jest opracowany. Przewidziane jednak są liczne publikacje jubileuszowe, oraz zaproszenie na jubileusz delegatów wielkich zagranicznych stowarzyszeń naukowych.

Uczczenie pamięci Wojciecha Korfańskiego

W związku z dwudziestą rocznicą rocznicą plebiscytu na Górnym Śląsku przez Związek Weteranów Powstań Śląskich, wicewojewoda plk. Jerzy Zientek wydał apel do powstańców i społeczeństwa śląskiego o uczczenie pamięci Wojciecha Korfańskiego, który był symbolem walki narodowej — wywołaczem ludu śląskiego, jako szermierz odrodzenia narodowego i jako zwycięzki wódz powstań śląskich. Dopiero obecnie

— kończy apel — wolno znowu publicznie wspominać o jego wielkich zasługach dla Polski i Śląska.

Apel Związku Weteranów Powstań Śląskich wzywa do ufundowania na mogile Wojciecha Korfańskiego, na cmentarzu w Katowicach nagrobka, godnego wodza ludu śląskiego i jego zasług.

Kamieniołomy w Polsce

— Polska posiada 106 kamieniołomów, z których tylko część jest uruchomiona. Spośród licznych kamieniołomów granitu na uwagę zasługują Strzelin, będący największym tego typu kamieniołomem w Europie. Produkuje on materiały drogowe oraz budowlane. Kamieniołom w Szklarskiej Porębie wykonuje obecnie granitową kolumnę króla Zygmunta dla Warszawy. Polska posiada również szereg kamieniołomów bazaltowych, z których większość zgrupowana jest na Dolnym Śląsku w powiatach Luban, Lwówek, Złotorya. Na Dolnym Śląsku eksploatowany jest piaskowiec, będący pierwszorzędnym materiałem budowlanym. Znajdują się tam również kamieniołomy marmuru, nefrytu, magnezytu i skalenia. Fachowców kamieniarskich szkoli 3-letnia szkoła przemysłu kamieniarskiego w Świdnicy.

Para o bom funcionamento do ESTOMAGO E INTESINAS
USAR
ELIXIR WESTPHALEN